

Kvalitet Koster

Elev- og studenterbevægelsen vil med kvalitetskampagnen sætte fokus på kvaliteten i det danske uddannelsessystem fra folkeskolen, over ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser, herunder sammenhængen mellem kvalitet, økonomi og ressourceforbrug.

Taxameterfinansieringen, det store fald i antallet af optagne samt det høje frafald betyder, at uddannelserne står i så svær en økonomisk situation, at det praktisk talt er umuligt at indfri de flotte og ambitiøse indholdsmæssige mål om et uddannelsessystem i verdensklasse.

Elev- og studenterorganisationerne har hverken glemt eller opgivet målsætningerne om et uddannelsessystem i verdensklasse, og at flere skal gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Uddannelse er Danmarks råstof – en veluddannet befolkning er ganske enkelt afgørende for, at Danmark kan klare sig i den globale økonomi, og at den offentlige sektor kan udvikles og styrkes.

Dette papir er baggrunden for DSFs tre konkrete politiske krav i denne kampagne, der er vedtaget på det uddannelsespolitiske udvalgs møde den 18. marts 2009.

Afskaf færdiggørelsesbonus

Færdiggørelsesbonusen, der træder i kraft ved næste semester start, giver universiteterne penge for de studerende, der bliver færdige med deres uddannelse på normeret tid. Færdiggørelsesbonus bliver den kaldt, fordi den præmierer universiteterne for studerende, der bliver færdige med deres bachelor på fire år og kandidatgrad på to år. Reelt er færdiggørelsesbonusen dog ikke en belønning, da der ikke tilføres nye midler, men eksisterende midler blot omfordeles.

De studerende, der begynder på universitetet efter sommer, vil møde en institution, som i stigende grad har én og kun én interesse i dem, nemlig at få dem igennem studiet så hurtigt som muligt. Universitetsledelserne kan regne ud, hvor meget bonusen kommer til at betyde. Derfor er man allerede nu i gang med at tage initiativer for at tvinge de studerende hurtigere igennem.

Der bliver taget en lang række gode initiativer, der forsøger at hjælpe og vejlede de studerende igennem deres uddannelse. Men disse velmenende initiativer, ledsages mange steder af skærpede aktivitetskrav og indskrænkning af mulighederne for orlov.

Det er ikke en god løsning for de studerende. DSF frygter, at fokus vil skifte fra at skabe kvalitetsuddannelser, til uddannelser hvor studerende kommer nemt igennem. Dermed vil vores uddannelser slække på kvaliteten for at få de studerende hurtigt og gnidningsfrit igennem. Desuden kan DSF allerede nu se en tendens til, at nogle universitetsledelser tager initiativer, der fremtvinger en forkortelse af studietiden, konkret skrappe aktivitetskrav. Disse tiltag rammer primært studerende med økonomiske og faglige udfordringer og må forventes at have en markant social slagside.

Det er også problematisk for de studerende, fordi der ikke gives plads til livets uforudsete begivenheder som børn, personlige kriser og stress eller bevidste valg, der ikke passer ind i studiestrukturen men er til gavn for både den studerende og samfundet, såsom tilvalg, studierelevant arbejde eller udlandsophold, der kan være forlængende for studierne.

- Derfor kræver DSF at man afskaffer færdiggørelsesbonusordningen.

Et generelt løft i taxameteret på universitetsuddannelser

Taxametermodellen er en outputbaseret fordelingsnøgle. De videregående uddannelsesinstitutioner får tildelt midler efter et output, de producerer. I den nuværende taxametermodel tildeles tilskuddet efter antal studerende, der består en eksamen. Disse midler skulle så i teorien være nok til at dække de omkostninger der er forbundet med at producere dette output.

Problemet er i dag at taxametrene i praksis ikke følger de faktiske omkostninger ved at udbyde kvalitetsmæssigt tilfredsstillende uddannelser alle steder. Det betyder, at de kommer til at udhule basismidlerne, og det sætter universiteternes økonomi og handlefrihed under pres.

Som det er i dag, får vi på universiteterne stort set det samme for at uddanne en humanist eller samfundsfaglig studerende, som de gør på gymnasierne for at uddanne en gymnasieelev. Men universiteterne har både større omkostninger per undervisningstime og et forskningskrav, som de ikke har på gymnasierne

Taxametermodellen har siden sin fødsel været et meget omdiskuteret barn. Der er helt klart både fordele og ulemper ved taxametermodellen. Det er udelukkende papirets hensigt at se på taxametrets størrelse, og således ikke at tage stilling til taxametermodellens udformning (her henvises til finansieringspapiret vedtaget på politikkonferencen april 2008).

- Derfor ønsker DSF at hæve alle tre taxametre med 25 %.

Et generelt løft i basismidlerne

Der er en grund til, at universiteterne kæmpede indædt for at bevare den størst mulige andel af deres midler som basismidler - og at de kæmper indbyrdes om den størst mulige andel af dem. De er nemlig selve forudsætningen for universiteternes evne til at udvikle undervisning og forskningsmiljøer i verdensklasse.

Den strategiske og politisk styrede forskning har absolut en vigtig plads, men kun hvis man gennem basismidler har sørget for at universiteterne har en tilstrækkelig økonomisk ballast til at udbyde undervisning og forskningsmiljøer.

Det er en helt grundlæggende misforståelse at lade midlerne til universiteterne blive fordelt efter en model, der kaster de danske universiteter og forskningsmiljøer ud i en indædt konkurrence med hinanden. Selve hensigten med de skattefinansierede midler er at etablere danske undervisnings- og forskningsmiljøer der kan løfte den danske befolknings uddannelses- og vidensniveau.

- Derfor ønsker DSF, at basismidlernes andel udgør mindst 70 % af alle universiteters samlede forskningsmidler